

Kulturplan

för
Bergs kommun

2015-2018

Innehåll

1 Inledning	s 3
2 Nationella Kulturpolitiska mål	s 4
3 Regionala mål för Jämtlands län	s 5
4 Vision för bergs kommun	s 5
5 Mål och strategi för Berg kommun	s 6
5:1 Det innebär att Bergs kommun ska	s 6
6 Kommunala Kulturverksamheter	s 7
6:1 Allmän kulturverksamhet	s 7
6:2 Arkivet	s 8
6:3 Barnkultur	s 8
6:4 Biblioteken	s 8
6:4 Kulturskolan	s 9
6:6 Kulturmiljöer	s 9
6:7 Den Sydsamiska kulturen	s 9
7 Organisation	s 10
8 Ansvar	s 10
9 Uppföljning	s 11
10 Styrdokument	s 11

1 Inledning

Kultur ska finnas för sin egen skull och växa av egen kraft, först då kan den bli en tillväxtfaktor.

Kultur är människors tankemönster, värderingar och livssituation, men också ett begrepp som inrymmer konstarterna, medierna, bildningssträvandena och kulturarvet.

Kulturen är grogrund för tolerans, öppenhet, nyfikenhet och kunskap och ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefrihet som grund.

Denna lokala kulturplan är ett förtydligande av kulturplanen för Region Jämtland Härjedalen 2015-2018 som antogs i Regionstyrelsen 2014-10-06, och ska ligga till grund för hur Bergs kommun arbetar med kulturfrågor.

Kommunernas kulturverksamhet utgör basen till den regionala infrastrukturen på kulturområdet genom sina etablerade kulturinstitutioner och lokala samarbete med civilsamhället och de professionella kulturskaparna.

2 Nationella kulturpolitiska mål

Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling. Grunden för kulturpolitiken på det regionala och lokala planet är de nationella kulturpolitiska målen:

- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor.
- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse
- främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas
- främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan
- särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur

Förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet definieras i åtta områden som ingår i Samverkansmodellen. Regionen får fördela statsbidrag till dessa och den regionala kulturplanen utgör grunden för statens beslut om det årliga bidraget.

Samverkansmodellens åtta områden är:

1. professionell teater-, dans- och musikverksamhet
2. museiverksamhet
3. biblioteksverksamhet
4. konst- och kulturfrämjande verksamhet
5. regional enskild arkivverksamhet
6. filmkulturell verksamhet
7. främjande av hemslöjd
8. litteratur

3 Regionala mål för Jämtlands län

Bergs kommun har tillsammans med länets övriga kommuner antagit den regionala kulturplanen för Jämtlands län 2015-2018 som är en grund och ett stöd för kulturpolitiska beslut på kommunal nivå. En viktig del är att samverka mellan kommunal, regional och nationell nivå och identifiera behov av utveckling och förnyelse inom konst- och kulturområden i regionen.

Samtliga kommuner bidrar starkt till regionens kulturliv där lokala Bibliotek, Kulturskolor och kulturhus tillsammans med folkbildning, föreningsliv och hembygdsrörelse är viktiga resurser för länets kulturliv.

Att arbeta med kulturarv och kulturmiljöer, samspel mellan kultur och skola är andra viktiga utvecklingsområden.

Prioriterade områden under kommande period är kultur för alla, kulturskaparkärnan i kulturlivet, och kulturdriven tillväxt.

En utmaning är att arbeta för integration och mångfald samt inkludera nyanlända. Här har kulturen goda möjligheter att bidra.

4 Vision för Bergs kommun

- Att Kulturen i Bergs kommun är en kärnverksamhet.
- Att Bergs kommun är en livskraftig del av Jämtlands län där alla människor har stor tillgång till kulturella upplevelser och där varje människa erbjuds möjlighet att själv skapa och uttrycka sig.
- Att Bergs kommun är en plats där Kulturen stimulerar till ökad sysselsättning och är en naturlig drivkraft för turism och näringsliv.
- Att Kulturen är en del i kommunens folkhälsoplan och det ungdomspolitiska programmet för att befästa kulturen som en komponent för ökad livskvalitet hos kommuninvånarna.
- Att Kultur ska skapa förståelse mellan olika grupper och acceptans för människors olikheter. Kultur är en rättighet för alla i kommunen oavsett var man bor, ålder, klass, etnicitet, sexualitet, könsöverskridande identitet, funktionsnedsättning och religiös åskådning, och bidrar till ett öppet och demokratiskt samhälle.
- Att Bergs kommun värnar om kulturarvet och dess miljöer.

5 Mål och strategi för Bergs kommun

Ingen äger kulturen, den utvecklas i ett samspel mellan medborgarna och offentliga, privata och ideella initiativ. Därför måste kulturpolitikens utvecklingsstrategi bygga på samverkan och ha starka kopplingar till andra samhällsområden. Som dessa nämns skola/utbildning, vård/omsorg, integration, näringspolitik, turism, folkhälsoarbetet, samhällsplaneringen, arbetsmarknadspolitiken, trossamfund (kyrkorna), folkbildningen (studieförbunden), hembygds- och bygdegårdsföreningar, idrottsrörelsen och andra ideella organisationer och professionella kulturutövare.

5:1 Det innebär att Bergs kommun ska:

- Stärka kulturinsatserna för barn och ungdomar genom att ge dem möjlighet till eget skapande och delaktighet genom att skolan samarbetar med Kulturskolan och Biblioteken, att skolan deltar i projektet Skapande skola och genom samarbete mellan Kulturchef och Ungdomssamordnare och Integration.
- Stärka kulturinsatserna för äldre och vårdtagande i kommunen genom samarbete mellan Kulturchef och kulturombud på äldreboende och demensteam och att dessa och pensionärsorganisationer inbjuds till Samspelsmöten 2 ggr/år.
- Ha ett särskilt ansvar för att ungdomar och deras kulturfrågor involveras i beslutsprocessen. Det ungdomsinriktade arbetet skall följas upp och planeras regelbundet genom att ansvariga politiker och tjänstemän träffas kvartalsvis. En aktiv dialog ska ständigt pågå mellan tjänstemän och ungdomar. Det innebär att skapa fungerande plattform där barn och unga på sina villkor tar del i forandet av kulturen i Berg.
- I sin agenda ha att kommunens kulturverksamhet varje år redovisas för kommunfullmäktige. I samband därmed presenteras också förslag till handlingsprogram och prioriterade områden för nästkommande år. Verka för att kulturarrangörer, amatörer och professionella kulturutövare möts och deltar i arbetet med att berika det lokala kulturlivet genom att bjudas in till Samspelsmöten två gånger per år och erbjudas att finnas med i en sändlista för Kultur i Berg.

- Att kulturchefen har till uppgift att sprida information, återkoppla verksamhet och leda kulturell utveckling inom kommunen i samarbete med Bergs Samspelsgrupp.
Ett aktivt samarbete med skola, omsorg, SFI, Ungdomssamordnare, näringslivs- och utvecklingsavdelningen, bibliotek, kulturskola, arkiv, studieförbund, föreningsliv (hembygdsföreningar, kulturföreningar, bygdegårdsföreningar, teaterföreningar etc) och enskilda kulturutövare utgör en del i detta. Detta inkluderar hemslöjd, Snilleriket och fäbodkultur.
De kommunala kulturverksamheterna samverkar med andra aktörer genom aktiviteter, nätverk och/eller mer formaliserade partnerskap. Exempel på detta är Länskulturens verksamheter och konsulenter och Kultur-Z.
- Kulturverksamheterna (Bibliotek, Kulturskola och Allmänskultur) skall aktivt arbeta med målformulering och utvärdering av sina verksamheter. De ska ta fram kulturmål för varje år som utvärderas och anpassas. Budgeten för det allmänskulturella området skall även den vara anpassningsbar efter de mål som är uppsatta.
- Kulturens möjligheter och resurser skall prioriteras och ställas i relation till de resurser som exempelvis idrotten och föreningslivet har
- Undersöka möjligheten att återuppta kommunfilmningen och slutföra den påbörjade digitaliseringen så att filmerna blir tillgängliga för allmänheten genom möjlighet för utlåning på de kommunala biblioteken.

6 Kommunala kulturverksamheter

6:1 Allmän kulturverksamhet(ks)

Bär huvudsakligen det ekonomiska ansvaret för utdelning av kulturbidrag (för att främja kulturyttringar som musik, dans, konst, teater och litteratur i form av konserter, föreställningar, musikcaféer, utställningar och författarbesök), kulturpris och stipendier, kulturarrangemang i offentlig regi, förvaltande av kommunens konstsamling och kommunfilmernas bevarande.

Bevakar om och nybyggnationer i kommunens regi för att förmedla utsmyckningsuppdrag/miljögestaltning av dessa lokaler/miljöer till konstnärer. Ansvarar för gemensam annonsering för Kulturaktiviteter lokalt i kommunen. Samordnar Samspele möten två gånger per år och Samrådsmöten i samband med revidering av regional kulturplan

6:2 Arkiv (KS)

Förvarar och tillgängliggör dokumentationen från all kommunal verksamhet, även från de kommunala bolagen från och med kommunreformen 1862. Arbetet regleras i arkivlagen, sekretesslagen, kommunallagen, förvaltningslagen m.fl. lagar. Uppgiften är att bevara, vårda och ordna handlingarna för att allmänheten ska kunna ta del av dem samt förse förvaltning, rättsväsende och forskning med information.

6:3 Barnkultur (VN)

Förmedling och finansiering av barnkultur i form av föreställningar och författarbesök till grundskolan och förskolan i samråd med skolornas kulturombud

6:4 Bibliotek (VN)

Är kulturella arenor för inspiration, kunskap och upplevelser, för möten mellan människor och med litteratur och berättelser i olika former. Verksamheten ska bidra till nyskapande, livslångt lärande och digital delaktighet och tillgodose invånarnas behov av olika media. Handleder och undervisar i informationssökning, förmedlar konsumentinformation samt organiserar och förmedlar kunskap och information i allmänhet. Biblioteken ansvarar också för skolbiblioteksverksamheten i kommunen och barnkulturverksamhet (se ovan). Verksamheten styrs av Bibliotekslagen och Skolbibliotekslagen, samt en lokal biblioteksplan för Bergs kommun 2014-2018.

6:5 Kulturskolan (VN)

Bedriver en bred verksamhet både geografiskt i kommunens alla skolor och utbudsmässigt. Kulturskolan är ett viktigt komplement till grundskolans utbildning i konstnärliga lärprocesser. Eleverna nås genom valbara instrumentkurser, SKAPA-verksamhet (bild, drama, musik) och genom en aktiv orkester- och ensembleverksamhet. . Varje elev i Bergs kommun deltar minst två perioder under grundskoletiden i Kulturskolans verksamhet SKAPA. Den utåtriktade verksamheten är en av Kulturskolans viktigaste grundpelare.

6:6 Kulturarv (Miljö och bygg, KS)

I de frågor och ärenden som kommer in till Miljö och bygg ansvarar verksamheten för att lyfta och ”bevaka” kulturarvet. Det handlar om översiktsplaner, detaljplaner, enskilda bygglov och andra anmälnings- och tillståndsärenden enligt Plan- och bygglagen och Miljöbalken mellan Miljö- och byggchef och Kulturchef är under uppbyggande för att på bästa sätt kunna bevaka dessa frågor. Kommunen arbetar med att ta fram en kommunal kulturmiljöplan som ytterligare ska belysa både kulturarvet och kulturmiljöerna. Målet med projektet är

- långsiktig hållbar användning av kulturmiljöer
- kunskapen om kulturmiljöer synliggörs och förbättras
- kulturmiljöer användas i samhällsplanering, skolan och besöksnäringen
- ett underlag till kommande revidering av översiktsplanen
- bidra till en positiv samhällsutveckling samt till att stärka den lokala identiteten

6:7 Den sydsamiska kulturen (KS)

Bergs kommun är en Sydsamisk förvaltningskommun. En samordnare är anställd för att planera, genomföra och följa upp kommunens åtaganden enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk, utifrån aktuella behov och förutsättningar, samt förankra och informera om verksamheten och synliggöra det samiska kulturarvet i samhället.

7 Organisation

Kommunstyrelsen har det politiska ansvaret för Allmän Kulturverksamhet och Arkivverksamhet i Bergs kommun.

Kulturskola, biblioteks- och barnkulturverksamhet hör till verksamhetsnämndens beslutsområde.

Miljö och byggnadsnämnden ansvarar för Kulturmiljöfrågor

Kulturchefen ansvarar för Allmänculturfrågor, Bibliotek, Barnkultur och Kulturskola, kommunens arkivarie för arkivet och miljö och byggchefen för Kulturarvsfrågor.

8 Ansvar

I Jämtlands läns kulturprogram anges att kommunerna har ett grundläggande ansvar för kulturpolitiken i Sverige. Basen ligger i kommunernas infrastruktur av folkbibliotek, kulturskolor, allmänculturell verksamhet och föreningsliv.

För Bergs kommun innebär det att kommunen ska:

- Utveckla folk- och skolbiblioteken och den lokala kulturskolan.
- Utveckla de lokala nätverken och stödja lokala, ideella och professionella aktörer och arrangörer inom kulturområdet
- Aktivt samverka med folkbildning, regionala kulturföreningar/-institutioner och andra kommuner i syfte att optimera länets samlade kultureresurser.
- Stimulera kulturell mångfald och skapa utrymme för kulturutbyte

9 Uppföljning

Det Kulturpolitiska programmet för Bergs kommun skall utvärderas och revideras årligen i samband med redovisningen till kommunfullmäktige. Då görs också en prioritering inför nästkommande år.

Den årliga översynen bör göras i samband med budgetarbetet inför kommande år och kopplas till de balanserade styrkorten.

10 Styrdokument

FN:s barnkonvention

Arkivlagen

Bergs kommuns arkivreglemente 2005

Bibliotekslagen

Biblioteksplan för Bergs kommun 2014-2018

Samverkansmodellen, riksdagsbeslut 2009

Regional kulturplan Jämtland Härjedalen 2015-2018

Folkhälsoplan Bergs kommun 2013-2015

Jämtlands läns ungdomsstrategi 2014-2020